Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

yeni yol

TİP ve TKP Merkez Komiteleri tarafından yayınlanmaktadır

15 Mayıs, Sayı 14

Demokrasi Güçleri Yasaklara Boyun Eğmedi

1 Mayıs'ta Özgür Gösteri Hakkı

1 Mayıs 1988, dünyanın dört bir yanında barış, demokrasi, ilerleme ve işçi hakları temel belgileriyle kutlanırken ülkemizde, 1 Mayıs düşmanları, 1 Mayıs kutlamalarını baskı ve terörle engellemeye çalıştılar.

Emeğin özgür gösteri hakkını yasaklar altında tutanlar, demokrasi düşmanları daha 1 Mayıs öncesinde baskıcı önlemlerle, kimi zaman yarattıkları terör ortamıyla 1 Mayıs'ın alanlarda yığınsal olarak kutlanmasını engellemek için topluma korku salma peşindeydiler.

Geçtiğimiz yıl SHP'nin TBMM'nin gündemine getirdiği ve parlementoda tartışılan 1 Mayıs yasağının kaldırılması istemi, bu yıl toplumun değişik güçlerince yığınsal olarak alanlarda özgürce kutlama eylemine dönüştü.

İlerici güçlerin 1980'den bu yana yükselttikleri, "1 Mayıssız Demokrasi olmaz" belgisi, bu yıl daha geniş güçlerce dile getirilmeye başlandı.

1 Mayıs'ın özgürce ve yığınsal olarak kutlanmasının yasaklandığı 12 Eylül 1980'den bu yana toplumda gelişen demokratik bilinç, 1 Mayısçıların her türlü koşulda 1 Mayısı kutlama geleneği, bu yıl, 1988'de daha geniş güçlerce savunulur oldu. 1980'den bu yana ilk kez 1 Mayısı alanlarda yığınsal olarak kutlamak isteyen, 1 Mayıs'ta yığınsal gösteri hakkını savunan güçler hükümet tarafından savrulan her türlü tehdide, şantaja karşın, polis dayağını, işkenceyi göze alarak sokağa çıktılar.

Alanları insanlara kapatmaya, insanları dayak ve işkenceyle sindirmeye kalkışanlar, gösteri hakkını kullanıp, işçi bayramını kutlamak isteyenlerin karşısına polis copunu diktiler. 1 Mayıs günü İstanbul'da yaşanan ve polisin utanç verici, barbarca saldırısıyla sonuçlanan 1 Mayıs gösterileri, demokrasiler de varolan gösteri hakkının baskı ve terörle engellenmiş olmasının, 12 Eylül keyfiliği ve varlığının hala sürüyor olmasının somut bir örneği olmuştur.

1 Mayıs'da özgür gösteri hakkını savunan sendikacı, aydın, muhalefet parti

Devamı 6. sayfada

Militaristleri Geriletebilmek İçin

PARLEMENTONUN ÜSTÜNLÜĞÜNE SAHİP ÇIKILMALI

Toplumda giderek artan demokratikleşme istemi, demokrasiyi kazanma mücadelesindeki yeni hareketlilikler, yeni darbe tehditlerini de beraberinde getirdi. Darbe tehditlerinin başlıca kaynağı ise bizzat bu ülkenin Cumhurbaşkanı oluşturuyor.

Cumhurbaşkanı Evren, son Karadeniz gezisinde yaptığı konuşmasında, "Türkiye eski durumlarla karşılaşırsa, ordu tekrar müdahale eder" diyerek, politik ortamın bulandırılması yoluyla toplumda yeni korku ve endişeler yaratma, istikrarsızlığı yeni bir düzeyde kışkırtma girişiminde bulundu.

Evren'in bu sözleri, herşeyden önce, Türkiye'ye demokrasiyi layık görmeyen, ülke sorunlarının parlamenter çerçevede çözülmesini, parlamentonun en üst organ olarak politik sistemde yerlamasını ve demokrasinin bir sistem olarak yerleşmesini içlerine sindirmeyen 12 Eylülcü, darbeci militarist çevrelerin demokratik istemlere karşı dirençli sesini ifade ediyor.

Cumhurbaşkanı, ordunun politik yaşama 12 Eylül kurumlarıyla müdahalesi ile yetinmemiş, 1980 sonrası konuşmalarında olduğu gibi tam bir darbeci general edasıyla konuşmuş, süngünün ucunu göstermiştir. Bu süngü, "ülkede demokrasi var mı yok mu" tartışmasını sivri ucuyla kesmiş, kamuoyunun dikkatlerini tekrar militaristlerin politik yaşamdaki rolüne ve demokrasiye yönelik tehditlere çekmiştir.

Parlamentodaki muhalefet partilerinin de tepkileriyle şimdi tartışılan, demokrasilerde ordunun ulusal savunma dışında bir rolü olup olmayacağı, Cumhurbaşkanının militaristler adına politik yaşama doğrudan müdahalelerinin demokratikleşme açısından yaratacağı tehlikelerdir. Nitekim, Muhalefet partileri Evren'in militarizmin konumlarını korumaya yönelik çıkışına sessiz kalmadılar, tepkilerini parlamentoda dile getirdiler. Muhalefet partileri, Evren'in demokrasiyi tehdit niteliğindeki sözlerine karşı çıkarken, 12 Eylül öncesinde de parlamentonun yıpratılmasının demokrasinin ortadan kaldırılmasında önemli bir parça oluşturduğuna işaret ettiler ve parlamentonun politik sistemin vazgeçilmez kurumu olduğu gerçeğini vurguladılar.

Öte yandan, Genelkurmay Başkanı ataması, protokol tartışması ve 1989 cumhurbaşkanı seçimi konularında militaristlerle kadro ve yöntem konularında kimi kapışmalara girmiş olan Başbakan Özal, bu kez Evren'in sözlerinin yanlış anlaşılmış olduğuna değinmekle

Devamı 7. sayfada

TİP, TKP ve TSİP Arasında Birlik Görüşmeleri Başladı

TBKP adı altında birleşme kararı alan TİP ve TKP ile TSİP arasında birleşme amacına yönelik ilk görüşmelere geçtiğimiz günlerde başlandı. 7 Mayıs 1988 günü üç parti, yapılan görüşmeyle ilgili bir açıklama yaptılar. Bu açıklamada, TSİP'in, TİP ve TKP'nin Birlik Sorunu, Dünyaya ve Türkiye'ye Bakış, Birleşik Parti Programı, Yasallaşma ve Yasal Parti üzerine görüşlerine ayrı ayrı yer veriliyor.

Açıklamada şunlar belirtilmiştir:

"Tek bir parti halinde birleşme sürecini tamamlama noktasında bulunan TİP ve TKP, bu noktanın konulmasından önce TSİP'e birlik perspektifini içeren ve

Devamı 7. sayfada

TBKP'NİN KURUCULARI NİHAT SARGIN VE HAYDAR KUTLUYA ÖZGÜRLÜK

"Bu dava Türkiye'deki demokrasinin varlığı açısından anahtar rol oynayacaktır..."

Avusturya

Avusturya Sendikalar Federasyonu ÖBD ve iktidardaki sosyalist parti ortaklaşa düzenledikleri basın toplantısında sosyalist parti adına konuşan Linz milletvekili ve Türkiye sorumlusu Waltraud Horwet; Türkiye'de hükümetin iddialarının aksine Avrupa standartlarına uygun bir demokrasiden söz etmenin mümkün olamayacağını söyledi ve Türkiye'de insan haklarının halen ihlal edilmekte olduğunu ifade etti. TBKP'yi kurmak amacıyla yurda dönen TİP Genel Sekreteri N.Sargın ile TKP Genel Sekreteri H.Kutlu'nun durumuna değinen Holwet Avrupa Parlamentosu'ndan onların tutuklanmalarını protesto eden 63 milletvekili imzalı bir mektubu hükümete gönderdiklerini, davaya da gözlemci olarak katılacaklarını, bu davanın Türkiye'deki demokrasinin varlığı açısından anahtar rol oynayacağını belirtti.

Basın toplantısında DİSK Maden-İş Sendikası Genel Sekreteri Halit Erdem de bulundu.

Yunanistan

"Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'a özgürlük, Türkiye'de İnsan Hakları Komitesi" bir bildiri yayınlayarak iki liderin koşulsuz serbest bırakılmasını istedi.

Atina'daki 1 Mayıs mitinginde kürsüden okunan bildiride şöyle deniyor:

Birleşmiş Milletler antlaşmasına, Helsinki Sonuç Bildirgesi'ne ve Avrupa Temel İnsan Hak ve Özgürlükleri Sözleşmesine dayanarak, TKP Genel Sekreteri H.Kutlu ve TİP Genel Sekreteri N.Sargın'ın politik haklarını kullanmak üzere ülkelerine dönüşlerinde 16 Kasım 1987 günü tutuklanmalarını şiddetle protesto ediyoruz.

İki liderin koşulsuz serbest bırakılmasını politik haklarının tanınmasını, tüm partilerin özgürce çalışma olanaklarının sağlanmasını, yurtdışındaki politik mültecilerin özgürce ülkelerine dönmelerini, politik tutukluların serbest bırakılmalarını ve demokratik haklarının geri verilmesini talep ediyoruz. Bu istemlerin gerçekleşmesi Doğu Akdeniz'de barışın ve iki halk arasındaki dostluğun gelişmesine de katkı olacaktır.

Federal Almanya'da SPD'li milletvekillerinden protesto mektubu

Federal Almanya'nın Köln şehrinde federal ve eyalet milletvekilleri, belediye meclisi üyeleri, sendika yöneticileri, sendika ve işçi temsilcilerinden oluşan 39 kişi devlet başkanı Kenan Evren'e, meclis başkanı Necmettin Karaduman'a, başbakan Turgut Özal'a, SHP ve DYP meclis gruplarına yolladıkları bir mektupla Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın tutuklanarak işkenceden geçirilmesini protesto ettiler.

Türkiye'de demokrasinin yeniden kurulabilmesi için politik ve sendikal faaliyet özgürlüğü, toplantı ve örgütlenme özgürlüğü tanınmasını, politik tutuklular için genel af ilan edilmesini, henüz yurt dışında bulunan siyasi mültecilere legal olarak Türkiye'ye dönme hakkının sağlanmasını istediler.

Mektubu imzalayanlar arasında SPD Köln Başkanı Kurt Uhlenbruch, SPD federal milletvekilleri G.Oesinhaus ve K.Gilges, emekli adalet bakanı Prof. U.Klug da bulunuyor.

Theodorakis, Sargın ve Kutlu davasını izlemek için Türkiye'ye geliyor

Yunanistanlı ünlü kompozitör Mikis Theodorakis, 8 Haziran 1988 günü Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde başlayacak olan TİP ve TKP genel sekreterleri Nihat Sargın ve Haydar Kutlu'nun ilk duruşmasında hazır bulunacağını söyledi.

Federal Almanya'nın Tübingen kentinde 6-8 Mayıs tarihleri arasında düzenlenen Birinci Barış Kültürü Konferansına katılan Mikis Theodorakis, yaptığı basın toplantısında Sargın ve Kutlu' davasının ilk duruşmasında Ankara'da olacağını belirtti ve "8 Haziran günü dostum Kutlu ve dostum Dr. Sargın'ın yanında olacağım" dedi.

Theodorakis, 8 Haziranda başlayacak olan TİP ve TKP genel sekreterleri davasının ilk duruşmasına 10 kişilik bir izleme heyetiyle beraber geleceğini de sözlerine ekledi.

Cengiz Aytmatov: Sargın ve Kutlu hemen serbest bırakılmalıdır

Tübingen'deki Birinci Barış Kültürü Konferansı'na katılan ünlü Sovyet yazarı Cengiz Aytmatov TİP ve TKP genel sekreterlerinin ve politik düşüncelerinden dolayı bir çok kişinin cezaevinde bulunduğu Türkiye'de demokrasiden söz etmenin olanaksız olduğunu söyledi.

"Sargın ve Kutlu'nun serbest bırakılması istemi sadece biz komünistlerin dileği değildir. Tüm barış güçleri politik tutukluların serbest bırakılmasından yanadır" şeklinde konuşan Aytmatov, "Bu dileğimizi Türkiye yetkililerine iletiniz lütfen" dedi.

Hollanda Den Haag..

Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması, Türkiye'de yapılan anti demokratik uygulamalar ve çiğnenen insan haklarını protesto amacıyla başlatılan imza kampanyası iki ayrı üniversitede verilen derslerle daha da genişletildi.

Leiden'de bir üniversite de verilen derse uluslararası af örgütünden ve göçmenler bürosundan (VVN)da birer kişi katıldı. Türkiye'de 12 Eylül 1980'den buyana olan gelişmeler, politik göçmenlik ve sorunları, TİP genel sekreteri Sargın ve TKP genel sekreteri Haydar Kutlu'nun yurda geri dönüşlerinin amacı, yapılan işkenceler, uluslararası dayanışma çalışmaları ve haklarında istenen cezaları büyük bir dikkat ve hayret içinde dinleyen öğrenciler yönelttikleri sorular sonucunda toplu halde kantinde imza topladılar.

Aynı amaçla Den Haag'daki bir üniversiteye de gidilerek doçentlere kampanyanın amacı, içeriği ve Leiden ör. neği anlatıldı. Kampanyayla yakından ilgilenen bir doçent okulun büyük kesimine ulaşabilmemiz amacıyla en uygun randevuyu yaparak üç ayrı sınıfta aynı içerikte konuşma yapmamızı sağladı. Büyük bir ilgiyle izleyen öğrenciler; 141-142 nedir? Dayanışma çalışmaları ne boyutta, Durumu böyle iken nasıl AT'a girmek için girişimde bulunabiliyor gibi sorularla konuyu daha da derinlemesine öğrenmek istediler.

Den Haag'daki üniversitede bir sınıftan diğerine, doçentler toplantısından kantinde oturan öğrencilere kadar adeta koşarak imza toplayan Hollanda'lı doçentin bu içten, sıcak dayanışma çabası ve bu konuda her zaman bilgi beklediğini belirterek sürekli dayanışmada bulunma isteği bizleri hem duygulandırdı hem daha yaratıcı, daha etkin dayanışma için örnek oldu.

Den Haag Türkiye Demokrasi Güçleri ile dayanışma komitesi

22.4.'88

DÖRDÜNCÜ ZİRVE ÖNCESİNDE

R.SELVİ

Sovyet lideri Gorbaçov ile Birleşik Amerika Cumhurbaşkanı Reagan 6 ay aradan sonra dördüncü kez 29 Mayıs-2 Haziran tarihleri arasında Moskova'da biraraya gelecekler. İki ülkenin liderleri tarihin hiçbir döneminde bu kadar sık bir araya gelmemişlerdi. İki liderin bu görüşmeleri Kasım 1985'ten bu yana, yani ikibuçuk yıl içinde dördüncü görüşme oluyor. 15 yıl boyunca hiçbir zirve görüşmesinin yapılamamasından sonra yapılan üç görüşme kuşkusuz boşuna görüşmeler olmadı, her birinde daha ileriye, önemli adımlar atıldı.

ÜÇ ZİRVE

19-21 Kasım 1985 tarihleri arasında Cenevre'deki ilk zirvede iki taraf "nükleer bir savaşta kazanan taraf olamayacağı" konusunda görüş birliğine vardılar ve taraflar askersel üstünlük kazanmayı hedeflemediklerini belirttiler. Bu ortak anlayışların belirlenmesi nükleer silahların yokedilmesi arayışında ilk adımı sağladı.

11-12 Ekim 1986 tarihleri arasında Reykjavik'de gerçekleşen zirvede nükleer silahsızlanma süreci üzerine dönüşte ilkesel bir ilerleme sağlandı. Nükleer silahsızlanma hedefleri ve çerçevesi konularında yakınlaşma oldu. Sovyetler Birliği stratejik saldırı silahlarının yarı yarıya azaltılmasını, Avrupa'daki orta menzilli füzelerin kaldırılmasını ve nükleer denemelerin yasaklanmasını önerdi. Ama ABD'nin SDI konusunda taviz vermeye yanaşmaması üzerine bu konularda mutabakat sağlanamadı.

Cenevre ve Reykjavik'te sağlanan ilerlemeler Aralık 1987'de gerçek anlamda ilk nükleer silahsızlanma anlaşmasının imzalanmasını olanaklı kıldı. INF anlaşmasıyla, dünyadaki tüm nükleer silahların yüzde 4'ünü oluşturan Sovyetler Birliği ile ABD'ye ait orta ve daha kısa menzilli füzelerin kaldırılması kararlaştırıldı. Washington zirvesinde INF anlaşmasının yanısıra ele alınan en önemli konu stratejik saldırı silahlarının yüzde 50 oranında azaltılması konusu oldu. Bu konuda Cenevre'de sürdürülmekte olan çalışmaların hızlandırılması kararlaştırıldı, anlaşmanın 1988 yılı içinde imzalanması hedefi kondu.

KAYDEDİLEN ÖTEKİ İLERLEMELER

Nisan ayı içinde iki ülke dışişleri bakanları Şevarnadze ile Shultz arasında yapılan görüşmede ilerleme sağlandığı, ancak daha yapılması gereken çok şey olduğu açıklandı. Anlaşmazlık noktaları esas olarak Anti-Balistik Füze Anlaşmasına uyulması, savaş gemileriyle, savaş uçaklarına yerleştirilen nükleer füzeler konularında toplandı. ABD özellikle savaş gemilerine yerleştirilen füzelerin denetlenmesinin zorluğunu öne sürüyor. Bilindiği gibi ABD orta ve daha kısa menzilli füzeler ile nükleer denemelerin durdurulması konularında da denetlemenin olanaksızlığından yola çıkarak uzun süre anlaşmaya yanaşmamıştı. Ancak INF anlaşmasıyla bunun olanaklı olduğu ortaya çıktı ve nükleer denemelerin denetlenmesi üzerine ortak denemeler ise sürüyor. Kıtalararası balistik füzeler konusunda ise ilerleme sağlandığı belirtildi.

Washington zirvesinden bu yana önemli bir diğer gelişme de nükleer denemeler görüşmelerinde oldu. Bu gelişme nükleer silahların geliştirilmesinin önüne geçilmesi ve nükleer silahlanma yarışına son verilebilmesi açısından kuşkusuz büyük önem taşıyor.

İlk kez bir bölgesel sorunun politik yollarla çözülmesi ise 4. zirvenin öncesinde, 14 Nisan günü gerçekleşti. Afganistan ile Pakistan arasında, Sovyetler Birliği ile ABD'nin uluslararası garantörler olarak katıldıkları anlaşma imzalandı.

Tüm bu olumlu gelişmeler uluslararası politikada izlenen yeni yaklaşımla olanaklı oldu. ABD Dışişleri Bakanı Shultz'un nisan ayında Moskova'yı ziyareti sırasında Gorbaçov'un dediği gibi, "her iki taraf birbirlerine karşı daha gerçekçi yaklaşmaya, eski klişelerden kurtulmaya ve yalnızca kendi çıkarlarından hareketle kendi görüşlerini karşı tarafa dayatma girişimlerinden vazgeçmeye başladılar." Ve iyi niyet gösterildiği, tüm insanlığın ortak çıkarları uğruna uzlaşıcı tutum izlendiği takdirde gerçek silahsızlanma yolunda adımlar atılabileceği kanıtlandı.

GELİŞMEYİ FRENLEME ÇABALARI

Ancak olumlu gelişmelerin yanısıra olumsuzluklar da dördüncü zirve öncesinde silahsızlanma sürecini frenleme çabaları da görülüyor. Washington zirvesinin hemen ardından, orta ve daha kısa menzilli füzelerin kalkmasıyla boşluk doğacağı, dengesizlik olacağı gerekçesiyle gerici, militarist çevrelerce yeni silahlanma, mevcut silahları modernleştirme projeleri ortaya atıldı. İngiltere'de yayınlanan "Daily Telegraph" gazetesi nisan ayında NATO tarafından hazırlanan gizli bir raporu açıkladı. Rapora göre, İngiltere'ye yeni taktik nükleer füzelerin, İskoçya ve Italya'da denizaltılara yeni Cruise füzelerinin yerleştirilmesi, Belçika, Hollanda, İtalya ve Federal Almanya'da çifte kullanım amaçlı (nükleer silah da taşıyabilen) savaş uçaklarının sayısının artırılması planlanıyor. Ve bu raporun 27-28 Nisan tarihlerinde Brüksel'de yapılan NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısında ele alındığı tahmin ediliyor. Aynı toplantıda Avrupa'daki nükleer silahların aşamalı olarak modernleştirilmesi istendi, "nükleer caydırma stratejisi"ne bağlı kalınacağı açıklandı.

Mart ayı başında yapılan NATO zirvesinde ise nükleer silahların gerekli olduğu yerlerde modernleştirileceği açıklanırken, Federal Almanya Başbakanı Kohl modernleştirme konusunda bir karar alma gereği olmadığını söylemiş, Yunanistan Başbakanı Papandreu ise buna tamamen karşı çıkmıştı. NATO zirvesinde ayrıca silahsızlanma süreci görmezden gelinerek bir silahsızlanma anlayışı, programı getirilmezken, eski bir klişe ileri sürüldü ve Sovyetler Birliği'nin savunması için gerekenden fazla silahlı güce sahip olduğu iddia edildi.

Kimyasal silahların yasaklanması konusunda Cenevre'deki görüşmelerde ilerleme sağlanırken, bu yıl içinde bir anlaşmanın imzalanması beklenirken, ABD'nin çift çekirdekli kimyasal silah üretme kararı da olumsuz gelişmeler arasında yer alıyor.

ABD bölgesel sorunlarla ilgili olarak da kimi umut kırıcı tutumunu sürdürüyor. Afganistan sorunu ile ilgili anlaşma imzalanmışken, bu anlaşmaya göre Afganistan'ın içişlerine karışmalara son verilmesi gerekirken, Reagan Pakistan'daki Afgan karşı devrimcilerine yardıma devam edeceğini açıkladı. Basra Körfezin'de gerginliği tırmandırıcı tutumu, Nikaragua'da barışçı çözümleri engellemek amacıyla baskılarını sürdürmesi, Panama'nın içişlerine karışması, diğer olumsuz gelişmeler arasında sayılabilir.

Olumlu gelişmeler kaydedilirken, tüm bu silahsızlanma, barış sürecini frenleme çabaları nasıl açıklanabilir? ABD'nde, NATO'da en sağcı, gerici, militarist çevrelerin direnmelerinin yanısıra ABD'deki seçim kampanyaları akla geliyor. Ama tüm insanlığın en ivedi çıkarları herhalde ufak hesapların bir kenara bırakılmasını sorumlulukla hareket etmeyi gerektirir.

Herşeye rağmen silahsızlanma sürecinin devam edeceğine inanç azalmıyor, tersine gün geçtikçe artıyor, ilerleme sağlanıyor. Stratejik saldırı silahlarının yüzde 50 oranında azaltılması, nükleer denemelerin durdurulması anlaşmalarına hiç bu kadar yaklaşılmamıştı.

Mahkeme Öncesi Yeni Durum ve Görevler

K.CANDAŞ/FAC

Uzunca bir süredir, dünyanın ve ülkemizin evrimini, bu sürecin nitel değişikliklerini derinlemesine kavramaya, toplumsal yaşamı yönlendirme faaliyeti olan politikayı yaşamın gerçekleriyle buluşturmaya ve bu sürece, kendi gücümüz oranında katkılarda bulunmaya çalıştığımız bir dönem yaşadık. Partilerimiz, TİP ve TKP bu süreçte TBKP'nin Barış ve Demokratik Yenilenme programında buluştular. Merkez komitelerimiz böylesi bir programı hayata geçirmek için TBKP'nı açık olarak kurmak göreviyle, genel sekreter yoldaşlarımızı ülkeye gönderme kararı aldı.

Genel sekreter yoldaşlarımızın ülkeye dönme kararı üzerine, merkez komitelerinin yaptıkları ortak açıklamada şunlar belirtiliyordu. "Aldığımız bu kararın genel anlamı ve özü, Türkiye'nin rotasını kesin olarak demokratikleşmeden yana çevirmek ve bu sürece komunistlerin azami katkısını sağlayacak koşulları, yasal çalışmayı başlatarak oluşturmaktır". Bu açıklama bize, atılan adımın öne koyduğumuz politika tarafından koşullandırıldığını gösteriyor. Ancak, ülkemizde demokrasi mücadelesinde önemli bir gelişme sağlayabilecek olan, TBKP'nin yasal çalışabilmesi için mücadele sadece dar parti çıkarları açısından yorumlanamaz.

Bu mücadele aynı zamanda, "bütün devrimci solun yasallığı, bütün politik güçlerin özgürlüğü, anti komünist saldırılara hedef olan bütün demokrasi güçlerinin esenliği uğruna, politik göçmenlerin ülkeye özgürce dönebilmesi için, genel politik af için mücadeledir." Genel sekreterlerimizin bu girişimi, barış, demokrasi ve insan hakları için çabaları daha da ilerletecek olan devrimci bir adımdır.

Kutlu ve Sargın yoldaşlar, ülkeye hareket etmeden önce basına gönderdikleri mektupta, "ülkemizin pratiğinde komünist hareketin yasaklı tutulmasıyla genel olarak demokrasinin yokluğu özdeşleşmiştir" diyorlardı. Bizler, göçmenlik koşullarının pratiğinden hareketle şunu çok açık biçimde görmekteyiz: Türkiye'de demokrasinin yokluğu, aynı zamanda, politik-ekonomik göç olgusuyla, ülkeye özlem, geleceğe güven, göçmenlerin eşit insanı hakları gibi sorunlarımızla özdeşleşmiştir. Dolayısıyla, bu devrimci adımın göçmen sorunlarıyla sıkı bir bağı vardır.

Bu aşamada Sargın ve Kutlu'nun Türkiye'de demokrasi ve insan haklarıyla sıkı sıkıya bağlı adımlarının başarısı için mücadele, bu mücadelenin gereksinim duyduğu desteğin sağlanması, demokratik Türkiye için süren mücadeleye yurtdışından dolaysız katılma anlamına geliyor. Böylece "çağın davası" ile birlikte göçmenlerin eline, kendi yazgılarını değiştirme yönünde tarihsel bir fırsat da geçmiş bulunuyor. Bu dava karşısında hükümetin alacağı tavır, nasıl uzun yıllar için ülkemizdeki politik rejimin niteliğinin belirlenmesinde önem taşıyacaksa, göçmenlerin bu davanın sonuçlarını etkileme yönündeki çabaları da uzun yıllar için kendi yazgılarının belirlenmesinde önem kazanacaktır. Yurtdışındaki politik faaliyetin politik ve tarihsel önemi, bu aşamada ulaştığı yeni boyut bu gerçekle ifade ediliyor.

Bu gerçek, yurtdışı parti faaliyetinde yeni bir durumun ortaya çıktığını da gösteriyor. **Birincisi**; biz komünistler, yurtdışındaki faaliyetimizi Türkiye'nin demokratikleşmesine kendi katkılarımızı yapabilmek açısından bir sınavdan geçiriyoruz. **İkincisi**; bugüne kadar biz, göçmen işçilerin sorunlarıyla ülkede demokrasinin bağını göstermeye çalışıyorduk. Bugün artık bu bağ herkesce görülüyor. Şimdi artık gerçekten de soyut propagandadan somut işe, sözü işe dönüştürmeye geçmiş bulunuyoruz. Girişip göreceğiz. **Üçüncüsü**; hareketimizin Federal Almanya'daki kadro tanımlaması ve ölçütleri de yeni bir içerik ve anlam kazandı. Ölçümüz, günlük parti faaliyetinde dayanışmaya ilişkin görevleri merkeze çıkaran parti faaliyeti, bu merkezi görevin üstesinden gelebilen girişken, yaratıcı, özverili parti üyesi ölçüsüdür. Yurtdışındaki komünist, bu aşamada, kendi niteliklerini geliştirme olanaklarını bizzat kendi ellerine almış bulunmaktadır.

Bizler ülkeye dönen yoldaşlarımızın, bu somut adımlarıyla uzun ve çetin bir mücadeleye, risklerle dolu bir mücadeleye girdiklerini biliyorduk. Fakat risk, bu ortak görevin gereksinimleri için çaba sarfeden Avrupa'daki yoldaşlarımız için de vardır. Yurtdışındaki komünist de uzun ve çetin bir mücadeleye göre hazırlık yapmalıdır. Ortak görevin üstesinden gelmek; yurtdışında dayanışma hareketini ilmik ilmik örmek, göçmenlik koşullarında bile ülkenin politik yaşamına katılmak, onu etkilemek, zenginleştirmek, her türlü olanağı sonuna kadar kullanarak, her hareketi, eylemi ve yapılan her işi Türkiye'de demokrasi ve insan hakları mücadelesinin kanalına akıtmak, yoldaşlarımızın adımını başarıya ulaştırmak için olağanüstü çaba göstermek demektir. Olağanüstü koşulların, olağanüstü kadrolara gereksinim duyduğunu yinelemeye gerek var mı?

Dayanışmaya ilişkin çalışmalarımızın tüm parti örgütlerinde gündemin baş maddesi haline getirilmesi ve bu yönde kararlar alınması sağlanmıştır. Bu doğrultuda, Federal Almanya çapında yerel ve merkezi etkinlikler yapıldı ve başarılı bir "Mali özveri kampanyası" yürütüldü.

Yoldaşlarımızın ülkeye döner dönmez işkenceli sorgulamaya alınmaları, parti örgütlerinin girişimleriyle ve yandaşlarımızın çalışmalarıyla geniş bir çevrenin protestolarıyla karşılandı. TİP ve TKP örgütlerince başarılı eylemler örgütlendi. Yoldaşlarımız dayanışma kartları ve mektuplarla hapishanede yalnız bırakılmadılar. Demokratik kamuoyu mümkün olduğunca bilgilendirilmeye çalışıldı, uyarı nöbetleri tutuldu, dayanışma girişimleri kuruldu, dayanışma toplantıları düzenlenip yaygın bildiri dağıtımları gerçekleştirildi. Yoldaşlarımıza refakat eden ve gidişlerinin ardından da ziyaret amaçlı delegasyonlar örgütlendi. Mali özveri kampanyasıyla yoldaşlarımız, hareketimizin yandaşları ve dost çevreler unutulmayacak dayanışma örnekleri gösterdiler. Sayısız altınla birlikte 200 bin marka yakın bağış toplandı.

Bu önemli çalışmalarla birlikte, katedilen yola eleştirel bir gözle bakmakta yine de yarar vardır. Çünkü, görevin kapsamı ne kadar geniş olursa, ona ilişkin yapılacak işlerin boyutu da büyük olmalıdır. Bu doğrultuda, F.Almanya'daki çalışmaların kazanımları ve eksikliklerini içeren bir değerlendirme parti örgütlerine iletildi. Bu değerlendirmeden gereken sonuçları çıkartarak mahkemelere hazırlanmak gerekiyor.

Eksikliklerimizle karamsar bir tablo çizmek elbette doğru değil. Dayanışma çalışmalarından belirli sonuçlar alınabileceği daha şimdiden görülüyor. Türkiye'nin tarihinde hiçbir antidemokratik uygulama ve baskı yurtdışından bu denli geniş bir itiraz görmedi. Fakat, kapitalist dünyanın özellikle insan hakları konusunda duyarlı kesimlerinin dayanışma hareketine çekilmesinde beklenen güce henüz ulaşılamamıştır.

Biz, ülkemizdeki barış ve demokrasi hareketinin ayrılmaz bir parçası olarak, yurtdışında yapacağımız çalışmalarla Türkiye'nin politik gündemine girmeye çalışmalıyız. Komünist hareket üzerindeki yasak varoldukça, hükümet çevreleri halkımızın ve göçmen işçilerin demokratik taleplerini uykuya yatırmaya devam ettikçe kamuoyu vicdanında buna hakkımız da vardır.

Şimdi çok geniş politik ve sosyal kesimler, insan hakları konusunda daha duyarlı hale gelmişse ve dünyanın

Gündemde yine öğrenci derneklerine saldırı var

Öğrenci Gençliğin Demokratik Hareketiyle Daha Çok Dayanışma

Kuşkusuz ki bugün demokrasinin kazanılması mücadelesi Türkiye'nin gündemindeki en önemli, en yaşamsal konudur. Demokrasi'nin kazanılması mücadelesinin temel bileşenlerinden birisi de, düşünce ve örgütlenme özgürlüğüdür. Şimdiki durumda öğrenci gençliğin gündeme katkısı ise, başta öz örgütlerine sahip çıkmak olmak üzere onları güçlendirmek ve etkinliğini arttırmakta somutlanıyor.

Rejimin yığınlara yönelttiği ekonomik ve politik saldırıların açık bir tırmanışa geçtiği bu günlerde öğrenci gençliğin savaşımının da çetinleştiğini görüyoruz. Çünkü, rejimin YÖK eliyle yürüttüğü öğrenci düşmanı politikalar "yeni" biçimleriyle bir "öldürücü darbe" ye dönüştürülmeye çalışılıyor. Rejimin en çok yıpranmış kurumu olan YÖK'ün gerici özü ve baskıcı uygulamaları, yeni üniversite yasatasarısı görünümünde parlak bir cilayla piyasaya sürülüyor. Yeni tasarıyla üniversitelerin özerkleştirileceği savunuluyor. Oysa gerçekleştirilmek istenen, iktidarın şimdiki YÖK'le yeterince başaramadığını, yeni bir YÖK'le başarmaktır; Üniversiteleri tekelci sermayenin çıkarlarıyla tam anlamıyla bütünleştirmektir. İşte bunun için eski yüze yeni bir makyaj gerekmektedir.

Ancak, üniversiteler için düşünülenler bununla kalmıyor. YÖK'ün tüm özelliklerinin açığa çıkarılmasında son derece etkin bir rol alan öğrenci derneklerine, yani öğrenci gençliğin bağımsız örgütlenmesine göz dikiliyor. Öğrenci gençliğin üç yılda dişiyle tırnağıyla elde ettiği kazanımlar bir çırpıda yokedilmek isteniyor. Öğrencilerin dernekleri eliyle yasal olarak elde ettikleri hak arama araçları ellerinden alınmaya, vazgeçilmez istemlerini gerçekleştirmeleri engellenmeye çalışılıyor. Çünkü biliniyor ki, YÖK'e karşı yürütülen savaşım demokrasi savaşımının da en etkili unsurlarından biridir.

Rejimin öğrenci derneklerini yoketme, yerine güdümlü öğrenci örgütlenmeleri yaratma düşüncesi ve uygulaması yeni değildir. YÖK'ün 59. maddesi bu amaca hizmet eden en etkili araçlardan biri olarak her fırsatta kullanılmıştır. 59. maddeye dayanarak "rektörlük izni olmadığı" gerekçesiyle öğrenci dernekleri hakkında kapatılma istemiyle pek çok dava açılmıştır. Ne var ki, öğrenci dernekleri, defalarca açılan bu davaları lehine çevirmeyi bilmiştir. Buna rağmen son aylarda öğrenci derneklerine yönelen saldırının temel unsuru yine 59. maddedir. Rejimin "yeni üniversiteler yasa tasarısı" ve "öğrenci örgütlenmesine ilişkin yeni düzenlemeler" başlığı altında yürüttüğü topyekün saldırının başarıya ulaştırılabilmesi için, 59. maddeye ilişkin öğrenci lehine verilen mahkeme kararları Yargıtaya bozdurulmuştur.

Kısacası hedef bellidir. Öğrenci gençliğin örgütlenme hakkı elinden alınmaya, demokratik öğrenci hareketi dağıtılmaya, etkisizleştirilmeye, demokrasi mücadelesi içindeki aktif ve etkili konumundan uzaklaştırılmaya çalışılıyor. Bunun için de varolma çabaları içine hapsedilmeye, geniş öğrenci yığınlarından soyutlanmaya çalışılıyor. Öğrenci derneklerine yönelik saldırının derneklerin ülke düzeyindeki platformuna yönelmesi ise, sinsi yoketme planının başka bir parçasıdır. Merkezi platforma yönelen saldırılar göstermektedir ki, rejim demokratik öğrenci hareketinin birliğinden korkmaktadır. İşte bu nedenle, YÖK'e karşı savaşımda öğrenci örgütlenmesinin ve onun birliğinin ifadesi olan merkezi platformun ortadan kaldırılmasına yönelik saldırılara verilecek yanıt mücadelenin ana hattını oluşturacaktır. O halde on koşulları bir yana bırakıp yanyana çalışmayı başarmak gerekmektedir. Ancak, içinde bulunulan aşamada mücadelenin yalnızca öğrenci derneklerinin varlığının korunması ile sınırlı olduğu yanılgısına düşülmemelidir. Demokratik öğrenci hareketi öz örgütlerine sahip çıkma savaşımını, öğrenci gençliğin hak ve çıkarları için verdiği savaşımla içiçe geçirmelidir. Aksi halde öğrenci dernekleri gerçek hedeflerinden kopmakla kalmayacak, bu zorlu mücadelede yalnızlaşacaktır da. Kaldı ki, iktidar bir yalnızlaştırma politikasını kararlılıkla sürdürmektedir. İçinde bulunduğumuz günlerde gündeme getirilen "öğrenci affı", sözkonusu politikanın son örneklerindendir.

Bu aşamada bir kez daha anlaşılmıştır ki, öğrenci gençliğin bağımsız örgütlenmesi olan öğrenci derneklerinin korunması ve güçlendirilmesi için verilen savaşımın sonuç alıcı olabilmesinin yolu birliktelikten geçmektedir. Ne ki, birliktelik yalnızca demokratik öğrenci hareketini oluşturan güçlerle sınırlı olarak düşünülmemelidir. Çünkü, öğrenci derneklerinin kapatılması bir bütün olarak demokrasiyi kazanma mücadelesiyle, başka bir deyişle demokrasinin ölçütlerinden biri olan örgütlenme özgürlüğüyle ilgilidir. Bu anlamda sorun yalnızca öğrenci gençliğin sorunu değildir. Birlikteliğin sahip olduğu bu geniş içerik, öğrenci derneklerini tüm demokrasi güçlerinin birleşik eylemliliğini sağlamak göreviyle karşı karşıya bırakmaktadır.

Özellikle, örgütlü birleşik gücün önemi kavranmalıdır. Savaşımda bugüne dek sol ve devrimci güçlerin elde ettiği öncü konum bu öneme uygun olarak değerlendirilmelidir. Politik farklılıkların ortak savaşımın önüne bir engel oluşturmasına izin verilmemelidir. Bir başka deyişle ortak savaşımın zeminini güçlendirmek yolunda omuz omuza mücadele etmek görevi en önde duruyor. Nisan sonu ve Mayıs başından itibaren tüm üniversitelerde yükselen eylemlilik bu görevi başarmanın olanaklı olduğunu göstermiştir. Şimdi demokrasiden yana tüm güçlere düşen görev demokratik öğrenci hareketinin yükselen savaşımına omuz vermek, gözaltına alınan ve tutuklanan öğrencilerle dayanışmayı güçlendirmektir. ■

---

neresinde olursa olsun insan haklarının ihlaline karşı bir tavır belirleniyorsa; milyonlarca göçmen işçi insan haklarından yoksun olmanın günahını binbir acıya katlanarak çekiyorsa, ülkeden göçe lanetler okunuyorsa; Batı Avrupa kapitalist ülkelerinin hükümetleri göçün sonuçlarını kendi ülkelerindeki toplumsal sorunlar arasında sayıyor ve seçim malzemesi olarak kullanabiliyorsa; Türkiye'deki gerici çevreler en azgın antikomünist bağlaşıklarıyla yurttaşlarımız üzerinde baskıyı bu ülkelerde de sürdürüp, aynı anda onlar arasında uzun vadeli amaçları için sistemli bir örgütlenme çalışmaları yürütüyorlarsa; bizim komünist hareketimiz milyonlarca yurttaşımızın çıkarlarından ayrı özgün çıkarlarımız olmadığını soyluyorsa, bu haklı mücadelemizi ve politik faaliyetimizi yaşamın kendisi zaten koşullandırıyor demektir.

Böylece bizim Sargın ve Kutlu yoldaşlarımızın mahkemesine yönelik çalışmalarımız, savcıların çağdışı iddialarını kamuoyu önünde savurup atmayı olduğu gibi, aynı zamanda, Batı Avrupa'daki politik faaliyetimizi güçlü bir sınavdan geçirmeyi de kapsayacaktır.

Parti örgütlerimiz zengin bir deneye, devrimci bir enerjiye ve bunları özgürce mobilize etmenin inisiyatifine sahiptirler. Sınavı başaracağız!

1 Mayıs'ta Özgür Gösteri Hakkı

Baştarafı 1. sayfada

milletvekilleri gençler, kadınlar ve değişik mesleklerden emekçilerin 1 Mayıs'ın yasal olarak alanlarda kutlanması girişimleri, hükümetçe çeşitli gerekçeler gösterilerek engellendi.

Nisan ayı başlarında Türk-İş'e bağlı İş, Petrol İş, Tüm Tis ve bağımsız Otomobil İş ve Banks sendikalarının 1 Mayıs günü İstanbul'da miting yapma istemleri, mitingin yapılmasına engel olacak hiç bir yasa va yasa maddesi bulunmadığı halde valilikçe "olağan üstü hal bölgesi" gerekçesiyle reddedildi.

Valiliğin 1 Mayıs'ı yasaklaması büyük tepkiyle karşılanırken çok sayıda bilim adamı, aydın sanatçı, sendikacı, politikacı ve çeşitli mesleklerden emekçiler ortak bir açıklama yayınlayarak, 1 Mayısların ülkemizde de işçilerin uluslararası dayanışma günü olarak yasal ve yığınsal olarak kutlanması gerektiğini vurguladılar.

Ayrıca, çeşitli demokratik kuruluşlarca bir çok şehirde 1 Mayıs'ı kutlama girişimleride yasaklama ve baskı girişimleriyle engellendi.

Ankara'da da SHP ve Sosyalist Parti'nin ayrı ayrı yapacağı toplantılara valilikçe izin verilmedi. SHP Genel Başkanı Erdal İnönü, 1 Mayıs kutlamalarına izin verilmemesini eleştirerek, "1 Mayıs işçi bayramıdır. 1 Mayıs'ı takvimden çıkartamayız. 1 Mayıs'ı yaşayacağız. Bugün emeğe saygı günüdür. Bunları yapamadıktan sonra demokrasi yerleşemez" dedi.

Yoğun baskı ve terör ortamının artarak sürdüğü 1 Mayıs öncesi günlerde Adalet Bakanı Sungurlu "Dış kaynaklı şer güçler bazı olayları sokağa dökmek süretiyle amaçlarına ulaşma çabası içindeler. Bu organize güçler, gayretlerini anarşiye çevirme amaçlarındanda asla vaz geçmezler" derken, İçişleri bakanı M.Kalemli de, "Türkiye'nin 1 Mayıs diye bayramı yoktur. Güvenlik kuvvetlerinin herhangi bir şekilde vazifesini yapmasına karşı çıkan olursa, devletin kanunları vardır, tatbik edilir diyordu. Yani, daha baştan, 1 Mayıs'ı kutlamak isteyen, demokratik hakkını kullanmak üzere sokağa çıkmak isteyen insanlar "kargaşa ortamı yaratmak isteyenler' olarak takdim edilmeye kalkışılmış ve polisin en ağır saldırılarıyla yüzyüze gelen binlerce insan daha baştan "suçlu" ilan edilmişti.

"1 Mayıs Engellenemez"

1 Mayıs sabahı, içlerinde Abdullah Baştürk, M.Ali Eren, Arif Sağ, Kenan Sözmez, İsmail, H.Önal, Mehmet Moğoltay, Erdal Kalkan ve Ethem Çalışkan'ın da bulunduğu bi grup SHP'li milletvekili, DİSK yöneticileri, Türk-İş'e bağlı bazı sendikalar ve bağımsız sendikaların başkanları yazarlar, sanatçılar, bilim adamları, ve kalabalık bir kitlenin SHP İl Binası önünde toplanarak Taksim Alanı'na yürümek istemeleri, barikatlar kuran çevik kuvvetlere bağlı timlerin saldırısıyla engellendi. Bir kişiye 7 polisin düştüğü saldırı karşısında kolkola girerek "Yaşasın 1 Mayıs, 1 Mayıs Engellenemez" sloganları atan ve kararlı biçimde direnen 1 Mayısçılardan bir çoğu polisin cop darbeleri altında yaralanırken aralarında sendikacı ve avukatlarında bulunduğu bir çok kişi gözaltına alındı.

İstanbul'da gözaltına alınanların sayısı 110'u bulurken, İzmirde de 1 Mayıs yasaklanmasını protesto için valiliğe çelenk koymak isteyen 50 kişi gözaltına alındı.

Emekçilerin 100 yıllık geleneğini yasaklarla yok saymaya kalkışan, tehditle, copla baskı altında tutmaya kalkışanların bu saldırılarına karşı demokrasiye inanan herkes tepkisini dile getirdi. Petrol İş, Kristal İş ve Otomobil İş sendikaları yayınladıkları ortak bir bildiriyle polisin saldırgan tutumunu kınayarak şöyle dediler: "İşçilerin demokratik istemlerinden bu kadar korkan bir anlayış, barışçıl bir topluluğa ellerinde kalkan ve coplarla saldıran bir anlayış sendikacılar, hukukçuları gözaltına alan bir anlayış keyfiliğin ve zorbalığın ta kendisidir. Söylenenin aksine 'kamu düzenini' asıl tehdid eden işçilerin tavrı değil, iktidarın zorba ve hukuk dışı tavrıdır."

İşçi sınıfının, emekçilerin birlik ve dayanışma günü 1 Mayıs'ın kutlanmasını engellemeye çalışanlar amaçlarına ulaşamadılar. Bu yıl, daha geniş güçler barış ve demokrasiye olan inançlarıyla 1 Mayıs bayrağını dik tuttular.

1 Mayıs kutlamalarını yasaklayarak demokratik bir hakkın kullanılmasının karşısına dikilenlere karşı, barış ve demokrasi güçlerinin demokrasiyi kazanma yolundaki inanç ve kararlılığı şimdi daha güçlüdür.

TİP ve TKP Merkez Komiteleri'nin 1 Mayıs Değerlendirmesi

TİP ve TKP Merkez Komiteleri Türkiye'deki 1 Mayıs kutlamalarına ilişkin ortak bir değerlendirme yaptı. Merkez Komitelerinin değerlendirmesinde şoyle deniliyor:

İşçi sınıfının, emekçilerin birlik ve dayanışma günü 1 Mayıs ülkemizde uzun yıllardan sonra ilk defa ağır polis baskısına rağmen açık gösterilerle kutlandı. TİP ve TKP MK'leri, İstanbul'da, Ankara'da, İzmir'de 1 Mayıs günü haklı istemlerle gösteri yapan işçileri, emekçileri, sendikacıları, aydınları, milletvekillerini, sanatçıları, genç kız ve erkekleri coşkuyla selamlıyor.

Türkiye ve dünya kamuoyuna demokrasi sözü veren hükümet, çoğulcu demokrasinin ayrılmaz bir parçası olan 1 Mayıs günü, kutlama hakkının polis terörüyle çiğnenmesiyle, ağır bir sorumluluk altına girmiştir.

1 Mayıs öncesinde ve 1 Mayıs günü TBMM Başkanının ve Cumhurbaşkanının arka arkaya, yeniden darbe şantajına başvurmaları, günlerdir süregiden yoğun polis önlemleri, gençlere karşı yöneltilen kışkırtıcı devlet terörü güçlenen demokrasiyi kazanma mücadelesini önleme amacı taşımaktadır.

1 Mayıs yasağının zorla sürdürülmesi, sendikal yasakları sürdürmek isteyen, Kürt halkının varlığını inkar eden, bu sorunu askeri yöntemlerle çözmeye çalışan, TBKP'nin özgürce politik faaliyetine engel olan çağdışı 12 Eylülcü zihniyetin ifadesidir.

21 yüzyılın eşiğinde Türkiye eğer çağdaş dünyada yerini almak istiyorsa, ülkemize, halkımıza çoğulcu demokrasiyi yakıştıramayanlara meydan bırakılamaz. TKP ve TİP MK'leri parlamentonun üstünlüğüne sahip çıkan ve her türlü darbe şantajını kararlı bir şekilde boşa çıkartan girişimleri destekleyeceklerini açıklarlar. Yasal muhalefet partilerinin politik liderler üzerindeki yasağın kırılmasında olduğu gibi, 1 Mayıs'ı özgürce kutlama hakkı ve tüm yasakların kaldırılması için birlikte mücadele edeceklerini umuyoruz.

TİP ve TKP, demokrasiyi kazanma yolunda ilerleyen halkımızı hiç bir gücün durduramayacağına inanmaktadır.

2 Mayıs 1988

TİP Merkez Komitesi — TKP Merkez Komitesi

PARLEMENTONUN...

Baştarafı 1. sayfada

yetindi ve 12 Eylül'ü desteklediğini belirtti. Ancak, Evren ısrarlıydı; "Bu sözleri etmekte haksızmıyım" diyor ve ekliyordu: "Unutanların kulaklarına tekrar girmesi için arada sırada bunları hatırlatmakta yarar var" Böylece, 12 Eylül'ün gayri meşruluğu tartışma dışı bırakılmak isteniyor. 12 Eylül'ün uzantısı otoriter rejimin militarist kaynakları, hükümetin "Demokrasiye tam geçilmiştir" iddiasını boşa çıkarıyorlardı.

Kamuoyunun, hükümetin "sivilleşme" ve "demokrasiye geçiş" yollu sözlerinin inandırıcı olabilmesi için; Evren'in sözlerinin ardından Başbakandan beklediği, demokrasilerde parlamentonun rolüne ilişkin sözler ise yalnızca beklenti olarak kaldı. Kuşkusuz bu, militarizmin sahip olduğu konumlarla parlamento üstü bir güç olarak politik yaşamda boy göstermesine karşı sessiz kalınması dışınca bir sonuç doğurmamıştır.

Burada sözkonusu olan, varlığını sürdürebilmesi parlamentonun yaşamasına bağlı olan ANAP da içinde, tüm politik güçler açısından politik rejimin geleceği sorunu, Türkiye'nin istikrarsızlıklar ve askeri darbeler ortamından nasıl kurtarılacağı sorunudur. Açık ki, militarist güçlerin politik yaşama doğrudan müdahalelerine karşı çıkılmadan, onların rejimdeki konumlarını geriletemeden bu konuda yol alınamaz. Militaristlerin konumlarını zayıflatacak adımlar ise, ancak, ordunun politik yaşamdaki rolüne karşı çıkarak, katılımcı, parlamenter bir demokrasinin gerekliliğine inanarak, parlamentonun politik sistemdeki rolünü güçlendirerek atılabilir.

Darbe ihtimallerini, demokrasinin kesintiye uğraması ihtimallerini ortadan kaldırmak, Türkiye'nin bir daha 12 Eylül gibi bir dönem yaşamamasını sağlamak için çoğulcu, parlamenter demokratik bir rejimi gerçekleştirmek dışında bir alternatif yoktur. Demokratik rejim ne kadar sağlam temellere oturtulursa, darbe ihtimalleri ve istikrarsızlıklar o kadar uzak olacaktır.

Değilse, Türkiye rejim tartışmalarından kurtulamayacak, demokrasi dışı yollarla istikrar sağlama çabaları yeni istikrarsızlıklar yaratacaktır. Oysaki, Türkiye'nin yakın geçmişi, yasaklı demokrasilerin istikrarsızlığa, istikrarsızlığın askeri darbelere ve askeri darbelerin yeniden yasaklı demokrasilere yol açtığı kısır döngüye çok iyi tanık olmuştur. Türkiye'nin bu kısır döngüden, istikrarsızlıklar ortamından kurtulması, ülkenin demokratikleştirilmesi, toplumun her alanını demokratikleştirecek halkın katıldığı demokratik bir politik rejimle olanaklıdır.

Bu yolda sağlam adımlarla yürüyebilmek için, demokratikleşme yönünde adımlar atabilmek için, şimdiden her türlü darbe tehditine kararlı biçimde karşı çıkmak, parlamentonun üstünlüğüne sahip çıkmak gerekiyor.

Yargılanması Gereken...

Baştarafı 8. sayfada

Federal Alman din adamlarına kadar çok geniş güçlerin gözü şimdi bu dava üzerindedir. Kutlu ve Sargın'ın Türkiye ve dünyadaki dostları onların serbest bırakılmasını ve politik yaşama özgürce katılmalarını istiyorlar.

Bu dava, düşünce ve örgütlenme özgürluğune, Birleşmiş Milletler, İnsan Hakları Bildirisi'ne ve Helsinki Nihai Belgesi'ne karşı açılmıştır. Bu nedenle, bu dava demokratik bir Türkiye isteyenlerin ve onların uluslararası dostlarının davasıdır. Davaya temel olan çağdışı iddianame ise Türkiye'nin bir ayıbıdır. Bu çağdışı ayıba karşı çıkanlar bu mantığı mahkum etmelidirler. Yargılanması gereken bu çağdışı mantıktır.

Türkiye çağdaş, demokratik bir ülke olacaksa bu davadan vazgeçilmeli, Kutlu ve Sargın serbest bırakılarak özgürce politik faaliyet yürütmelerinin önündeki engeller kaldırılmalıdır.

TİP,TKP ve TSİP Arasında Birlik Görüşmeleri Başladı

Baştarafı 1. sayfada

temel konularda görüş ve deneyim alış verişinde bulunulmasını öngören bir toplantı önermişlerdir. Toplantıda dört ana konu ele alınmıştır. Yapılan görüş alışverişi ve tartışmalar sonucunda bir kısım konularda üç partinin de özde aynı görüşlere sahip oldukları, buna karşılık bazı konularda TİP-TKP ile TSİP arasında görüş farklılıkları bulunduğu tesbit edilmiştir."

Açıklamada "görüş farklılıklarının bu ilk kademede aşılamayacağı anlaşılmıştır" dendikten sonra, şöyle devam edilmektedir:

"Ne ki birleşmenin, işçi sınıfının mücadelesinin geliştirilip güçlenmesinde bir dönüm noktası oluşturacağı bilincinde olan her üç parti, birleşmeye temel olacak başlıca konularda görüş birliğine varılmasının mümkün olduğu inancıyla, birleşme sürecini olumlu doğrultuda geliştirmekte kararlıdırlar."

TSİP, TKP ve TİP görüşmelerinin bundan böyle de devam edeceği ilgililerce belirtilmektedir.

DİBAF ve FİDEF BİRLEŞTİ

7-8 Mayıs tarihlerinde F.Almanya'nın Duisburg kentinde Demokrasi İçin Birlik Avrupa Türkiyeli İşçiler Federasyonu (DİBAF) ve Federal Almanya Türkiye İşçi Dernekleri Federasyonu (FİDEF)'in birleşme kurultayı gerçekleştirildi.

Birleşme kurultayında önce her iki federasyonun fesih kongreleri gerçekleştirildi. Birleşme kurultayında delegeler birleşmeye yönelik görüşlerini canlı ve olgun bir atmosferde dile getirdiler.

Kurultaya Federal Almanya'nın yanısıra Batı Avrupa'dan ve Türkiye'den konuklar katıldılar. Siyasi parti ve parlamenterlerden, sendikalardan, demokratik kuruluşlardan, barış inisiyatifleri, aydın ve sanatçılardan, dergilerden çok sayıda mesaj geldi.

Birleşme kurultayına TİP MK ve TKP MK adına Osman Sakalsız ve Mehmet Karaca ortak bir mesaj gönderdiler. Her iki parti merkez komitelerinin Federal Almanya'da çalışan işçilerin örgütleri DİBAF ve FİDEF'in tek çatı altında güçlerini birleştirmelerini büyük bir memnuniyetle karşıladıklarının dile getirildiği mesaj şöyle devam ediyor:

TİP ve TKP Merkez Komiteleri, Kurultayınızın, Federal Almanya'da Kürt ve Türk işçilerinin, gençlerinin, aydınlarının, kadın erkek tüm göçmenlerin tek bir yığınsal örgütünü yaratma yolunda ileri bir adım olacağına yürekten inanıyorlar.

TİP ve TKP yurtdışındaki göçmen yurttaşlarımızın, dünyada barış, Federal Almanya'da eşit haklar ve Türkiye'de demokrasi uğrundaki haklı taleplerini desteklemektedir.

Biz örgütlerinizin Federal Almanya'da nükleer roketlere, işsizliğe karşı, 35 saatlik çalışma haftası için yürütülen mücadelelerde, Alman işçi ve emekçileri ile birlikte aktif yer almanızı yürekten selamlıyoruz.

Değerli dostlar,

Türkiye'deki tüm politik tutuklularla ve partilerimiz genel sekreterleri Nihat Sargın ve Haydar Kutlu yoldaşlarımızla gösterdiğiniz dayanışmaya da büyük değer veriyoruz. İnanıyoruz ki, birleşme kurultayınızdan sonra da, Türkiye halkı ve demokrasi güçleri ile dayanışmanız artarak sürecektir.

Birleşme Kurultayınıza başarılar diler, sizleri devrimci duygularla selamlarız.

Herausgeber: Infomedia Satz und Verlag GmbH, Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1, **İsteme Adresi:** Infomedia Satz und Verlag GmbH, Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1, **Ödeme:** Infomedia Satz und Verlag GmbH, Sparkasse Duisburg, BLZ. 350 500 00, Konto Nr.: 219-006673. **Fiyatı: 1,** DM **Yıllık Abone:** 48. DM. **yeni yol: Yazışma adresi:** M.Güler, Postfach 130 210, 4150 Krefeld, Federal Almanya.

Yargılanması Gereken İddianamedeki Çağdışı Mantıktır

Haldun GENÇ

Uzun bir süredir TİP ve TKP örgütleri ve çevresinde tartışıldıktan sonra Yeni Yol sayfalarında kamuoyuna açık olarak sürdürülen TBKP Program Tasarısı tartışmaları, içinde yaşadığımız çağın dünya ve Türkiye'sindeki yeni olgu ve gelişmeleri dikkate alan, Marksizm-Leninizm'e yaratıcı yaklaşımda ifadesini bulan yeni anlayışıyla geniş bir politik çevrede ilgi uyandırdı. Türkiye Komünist Partisi ve Türkiye İşçi Partisinin noktalanmak üzere olan birlikleriyle oluşacak olan Türkiye Birleşik Komünist Partisi'nin program tasarısında, Marksizm-Leninizm'i somut tarihsel koşullara yaratıcılıkla uygulama çabalarıyla komünistler, çağa ve günümüz Türkiye'sindeki yeni gelişmelere uygun yeni görüşleriyle ülke politik yaşamında haklı olarak tartışılır oldular.

Öte yandan, "Perestroyka" ve "Glasnost" sözcükleriyle ifade edilen Sovyetler Birliği'ndeki yeni gelişmeler, sosyalizmin kendi kendisini kendi temelleri üzerinde yenileme yeteneğini kanıtlayarak, sosyalizmin insancıl özünü her alanda belirginleştirerek, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de yaratıcı Marksizm çizgisini geliştirme sürecine olan ilgiyi artırıyor.

Uluslararası komünist hareketteki yenilenme çizgisi, günümüz dünya gerçekliğinin karmaşık sorunlarını yaratıcı tarzda yorumlama çabaları ve TİP-TKP arasındaki birlik sürecinin derinleşmesiyle birlikte ülkemizde komünistlerin birliği sorununa yeni yaklaşım ve parti anlayışındaki yenilik ise, devrimci sol, Marksist çevreler arasında, aydınlar içinde giderek artan bir çekicilik yaratıyor.

Kuşkusuz, TBKP'ye ülke çapında duyulan ilgi, yeni düşünce tarzından yola çıkan komünistlerin Türkiye'nin sorunlarını çözmede, barış ve demokrasinin kazanılmasında gerçekçi çözüm önerileri ve çıkış yolları öneren politik stratejisinde somutlanıyor. Diğer yandan, TBKP'nin yasal olarak kurulmasını başlatmak için Türkiye'ye dönen genel sekreterlerimizin girişimiyle de komünistler; bu politik doğrultuyla doğrudan bağlı olarak, ülkede yeni bir politik ilişkiler kültürü yaratılmasını, komünistlerin özgürce yeraldığı, düşünceleri doğrultusunda özgürce eylem yürüttüğü bir ortam yaratılmasını savunuyorlardı.

Ancak, genel sekreter yoldaşlarımız Kutlu ve Sargın'ın yurda dönerek talep ettikleri eşit politik haklara sahip olma, bu en doğal insan hakları istemi, Türkiye'de politik güçlerin, toplumun demokratik tarzda yaşaması gerektiğine inanmayan güçlerce en kaba, çağ dışı yöntemlerle karşılandı. Terör ve şiddeti toplum yaşamından kaldırmayı amaç edinen komünistlerin iki liderine, gözaltında bulundukları 19 gün boyunca işkence yoluyla şiddet uygulandı. Dünya ve Türkiye kamuoyunun gözleri önündeki bu uygulama ile onlar, daha baştan komünistlerin fikirlerine, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü taleplerine şiddet yoluyla savaş açtılar.

8 Haziran günü Ankara'da başlayacak mahkemede ise, barış ve demokrasi düşmanı güçlerin sözcülüğünü yapan DGM Savcısı, Sargın ve Kutlu'nun düşüncelerini mahkum etmek isteyen, demokratik Türkiye'ye, ülkemizin demokratikleşmesine karşı bir savaş anlamına gelen bir iddianameyi okuyacak. Sözkonusu Savcı, kendi kafasında oluşturduğu bir komünizm tanımına göre genel sekreterler nezdinde ama onların savundukları politik görüşleri dikkate almadan, 141. maddeyi kendi kafasındaki komünizm tarifine uygulamaya çalışacak. Açık ki, çağdaş dünyaya, çağdaş düşünceye karşı olan böylesi bir iddianameye temel olan çağ dışı kaba anti komünizm ile komünistlerin fikirlerini yargılamak hiç de olanaklı olmayacaktır. Nitekim, Savcı iddianamesinde TBKP'nin yeni politik doğrultusuna ilişkin tek bir söz dahi etmemektedir.

Oysa ki, baştan beri Kutlu ve Sargın'ın gözaltına alınması ve tutuklanmasına karşı çıkan Türkiye ve dünyadaki etkin çevreler, onların politik görüşleriyle politik yaşamda özgürce yer almalarını, politik görüşleri nedeniyle yargılanmamalarını, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü üzerindeki yasakların kaldırılmasını istediler. Bu, her şeyden önce, komünistlerin savunduğu yeni politik kültür gereğince, farklı görüşlerin demokratik temelde bir arada olması, farklı görüşlerin eşit koşullarda temsili, herkesin düşünce ve inançlarını özgürce ifade etmesi anlamına geliyordu. Tüm bunlara karşı çıkmak, farklı görüşleri yasaklamak, ezmeye çalışmak ise demokrasi düşmanlığı, otoriter rejim yanlılığı anlamına geliyor. 8 Haziran günü başlayacak mahkemede komünist fikirleri yargılamaya çalışacak olan, işte böylesi 12 Eylülcü bir mantıktır.

12 Eylülcü baskı ve yasaklar anti komünist baskı ve yasaklarla başlıyor ve tüm topluma yayılıyor. Komünistler, politik yaşamda özgürce yer alma hakkını savunurken tüm bu yasaklara karşı çıkıyorlar. Toplumda 12 Eylül sonrası gelişen demokrasi bilincinin etkisiyle Türkiye'de ilk kez anti komünist yasakların kırılması çabasının çevresinde geniş güçlerin birleşmiş olması, şimdi, 141 ve 142. maddelerin komünistlere nasıl uygulanacağını değil, bu maddelerin neden kaldırılması gerektiğini tartışma gündemine getirmiştir. Açık ki, sözkonusu mahkemede yasalar da tartışılacak, herkes buna göre tutum alacaktır.

Mahkemede iki güç karşı karşı gelecek. Otoriter rejim yanlıları, 12 Eylülcü güçler ile ülkede çoğulcu, parlamenter demokratik bir rejimin gerçekleşmesini savunan güçler. Diğer bir deyişle, Türkiye'de demokrasi ve insan hakları olsun mu olmasın mı konusu tartışılacak mahkemede. Mahkemede komünistler; düşüncenin yargılanmasına, mahkum edilmek istenmesine karşı, muhaliflerini baskı ile ezme yanlılarına karşı, gerginlik ve sertlik yanlılarına karşı, özgür ve çağdaş düşüncenin, barışın, ülkede demokratik bir politik kültürün gelişmesinin savunucusu olacaklar. Bir kez daha görülecek ki, komünistleri demokrasi karşıtı, demokratik rejim dışında bir güç gibi göstermek isteyen otoriter rejim yanlısı düşüncenin kendisi çağdışıdır.

Öte yandan, Evren'in TBMM açılışında anti komünist gerekçelerle "tanıttığı" TBKP Program Tasarısı'ndaki görüşler, bu kez iki komünist lider tarafından, barış ve ülkenin demokratikleşmesi başta olmak üzere, ülkenin sorunlarına getirdiği gerçekçi ve doğru çözüm önerileriyle tanıtılacak, kamuoyu komünistlerin ağzından onların yeni politik görüşlerini dinleme olanağını bulacaktır. Bu durum komünistlerin politik yaşamdaki vazgeçilmez yerini bir kez daha gösterecektir.

Sargın ve Kutlu'nun yargılanmak istendiği dava şimdiden dünya ve Türkiye'de demokratik kamuoyunun davası olmuştur. Kutlu ve Sargın'ın davasına avukat olarak katılmak isteyen 500'e yakın hukuk adamından Avrupa Parlementosu'na, Vietnam'lı komünistlerden Güney Afrikalı insan hakları savunucularına, Çekoslovakyalı gençlerden

Devamı 7. sayfada